

17.5.2021

Vastaanottaja:
ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS
Viite:
Lausuntopyyntö
23.4.2021
20750/03.04.04.04.16/2021

Valituksen alainen päätös:
Kaupunginvaltuusto
22.3.2021 § 15
Punkaharjun keskustaajaman ajantasaistus

LAUSUNTO

Itä-Suomen hallinto-oikeus pyytää antamaan lausunnon valituksesta, joka on tehty Savonlinnan kaupunginvaltuuston 22.3.2021 § 15 päätöksestä "Punkaharjun keskustaajaman ajantasaistus". Päätöksellä valtuusto hyväksyi Punkaharjun keskustaajamaan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen.

Valitus koskee Palomäentien tasoristeystä. Kaavamuutoksessa tasoristeysmerkintä poistetaan. Valittajat vaativat, että tasoristeysmerkintä säilytetään kaavassa.

Perusteluina valittajat esittävät mm., että tasoristeuksen vaarallisuutta on liioiteltu ja haitat ovat todella merkittävät esitettyihin poiston perusteisiin nähden.

Savonlinnan kaupunki toteaa, että toisin kuin valituksessa esitetään, tasoristeys on vaarallinen.

Tasoristeyksille on asetettu vaatimuksia mm. julkaisussa Ratatekniset ohjeet, osa 9 (RATO 9, Väylävirasto 15/2019).

RATO 9:n mukaan tien pituuskaltevuus saa olla enintään 1,5 % 40 metrin matkalla lähimmästä kiskosta. Palomäentien tasoristeystä lähestyttäessä idästä tie nousee noin 1,7 metriä 40 metrin matkalla raiteesta mitattuna.

Pituuskaltevuus on siten yli 4%. Nousu on ongelma erityisesti raskaille ajoneuvoille ja lisää riskejä etenkin liukkaalla kelillä, kun tasoristeystä lähestyttäessä nopeutta joudutaan lisäämään.

RATO 9:n mukaan lähinnä tasoristeystä olevan tieliittymän on oltava vähintään 50 metrin etäisyydellä lähimmästä kiskosta ja 30 metriä jos tiellä on kielletty yli 15 metriä pitkät ajoneuvot ja ajoneuvoyhdistelmät. Vanhatien risteyksen reuna on noin 17 metrin etäisyydellä tasoristeyksestä. Vanhatietä etelästä tullessa kuorma-autoille on kääntymiskielto-merkki tasoristeuksen suuntaan.

RATO 9:n mukaan tien on oltava suora vähintään 8 metrin matkalla lähimmästä kiskosta ja tien kaarresäteen on oltava vähintään 1000 metriä vähintään 60 metrin matkalla lähimmästä kiskosta ja 30 metriä jos tiellä on kielletty yli 15 metriä pitkät ajoneuvot ja ajoneuvoyhdistelmät. Länsipuolella Vanhatien risteyksen läheisyydestä ja liittymiskulmasta johtuen tämäkään vaatimus ei täyty.

RATO 9:n mukaan teiden on oltava vähintään 8 metrin matkalla lähimmästä kiskosta 70–110 asteen kulmassa raiteeseen nähden mitattuna tien keskeltä raiteen keskelle tien molempiin lähestymissuuntiin. Palomäen tasoristeyksessä kulma on länsipuolella 63 ja itäpuolella 59 astetta. Liian pieni kulma estää kuljettajan näkyvyyden erityisesti paketti- ja kuorma-autoista.

Näkemäalueista annetun asetuksen (2011) mukaan varoituslaitteilla varustetussa tasoristeyksessä tasoristeysnäkemän tulee olla vähintään 180 metriä. Länneä saavuttaessa näkemä vasemmalle on 135 metriä.

Pohjoisesta kiskobussin pysäkiltä tasoristeykseen on matkaa kaksi kilometriä, joten kiskobussi ehtii hyvin kiihdyttää sallittuun nopeuteen 80 km/h ja vastaavasti etelästä tullessa kiskobussi ehtii hidastamaan tasoristeuksen jälkeen.

Linjalla Savonlinna - Parikkala kulkee säännöllinen kiskobussiliikenne. Päivittäin vuoroja on kuusi molempiin suuntiin. Vaneritehtaalla käy tavarajuna noin kerran vuorokaudessa. Tasoristeyksessä kulkee juna siis 14 kertaa vuorokaudessa.

Väylävirastolla on valtakunnallinen 7-portainen onnettomuusluokitus tasoristeyksille. Tasoristeykset on luokiteltu olosuhteidensa mukaan asteikolla 1-7, jossa korkeampi luku merkitsee huonompia olosuhteita.

Palomäentien tasoristeuksen onnettomuusluokka on 5.

Raaseporin tasoristeyksen (Skogby) onnettomuusluokka oli 5. Risteyksen ongelma oli radan ja tien kulmasta johtuva kuljettajan huono näkyvyys. Risteys on nyt suljettu. Vuonna 2017 tasoristeysturmassa kuoli neljä ja loukkaantui neljä varusmiestä.

Alle neljä kilometriä Palomentien tasoristyksestä etelään sijaitsevan Sahatien tasoristeyksen (Putikon saha) onnettomuusluokka on 3. Risteyksessä on valopaste tielläliikkujille, mutta ei puomia. Vuonna 2017 tasoristeyksessä tapahtuneessa onnettomuudessa kuoli 18-vuotias ja 19-vuotias loukkaantui.

Palomäentien tasoristeyksessä on tapahtunut onnettomuus viimeksi 19.2.2021, jolloin kiskobussi ja henkilöauto törmäsivät. Henkilöauto romuttui pahoin keulasta.

Toisin kuin valituksessa esitetään, tasoristeyksen sulkeminen ei haittaa ajoneuvoliikennettä kohtuuttomasti.

Tasoristeyksen sulkeminen ei vaikuta merkittävästi ajoneuvoliikenteen sujuvuuteen, sillä radan molemmin puolin on olemassa suora katuyhteys taajaman keskusta.

Palomäentien sulkemisen jälkeen Tehtaantien silta tulee toimimaan pääosin korvaavana reittinä ajoneuvoliikenteelle. Silta sijaitsee noin 1,5 km Palomäentien tasoristeyksestä pohjoiseen.

Punkaharjun päivittäistavarapalvelut ovat keskittyneet voimakkaasti taajaman keskusta. Taajaman eteläosassa niitä ei ole.

Liikennettä poikittain itä-länsisuunnassa on vähän; tasoristeyksen keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä on vain 283 ajoneuvoa.

Radan itäpuolisen teollisuusalueen raskas liikenne suuntautuu pääosin valtatielle jo nykyään. Sulkemalla tasoristeys teollisuusalueen aiheuttama raskas liikenne ohjautuu kokonaan kulkemaan valtatieen kautta, mikä lisää Palomäen asuinalueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Koulukuljetuksista tasoristeyksen ylittää nykytilanteessa yksi linja-autovuoro ja taksit aamukuljetuksessa. Ne voidaan siirtää Vanhatielle. Tasoristeystä käyttävät myös Savonlinna-Imatra-linja-autovuorot. Ne voidaan siirtää valtatielle.

Etelään mentäessä Vanhatie ylittää radan tasoristeyksenä noin 2,6 km etäisyydellä ja liittyy valtatiehen noin viiden kilometrin matkan päässä Putikon

kohdalla. Palomäentien tasoristeyksen sulkemisesta johtuvaa liikennemäärän muutosta Vanhatiellä ei pystytä luotettavasti arvioimaan. On mahdollista, että Vanhatien liikennemäärä lisääntyy tai päinvastoin liikennettä siirtyy Vanhatieltä valtatielle, kun esimerkiksi teollisuusalueelta Vanhatielle ei pystytä enää oikaisemaan. Joka tapauksessa, tasoristeyksen liikennemäärä huomioon ottaen, muutos ei voi olla kovin merkittävä.

Vanhatien vuorokausiliikenne on nykyään 495 ajoneuvoa vuorokaudessa ja sen luokka on yhdystie. Vähäinen liikennemäärän lisäys tiellä ei ole ongelma.

Eteläpuolella oleva tasoristeys (Riihikangas) on selkeästi Palomäentien tasoristeystä turvallisempi; risteyksessä on puolipuomilaitos, lähestymiskulmat ovat paremmat, lähestymisalue on tasaisempi ja näkymät pidemmät. Tasoristeyksen onnettomuusluokka on 2.

Kaupungin tarkoituksena on, että ajoneuvoliikenne Palomäentien tasoristeyksessä suljetaan, mutta kevyen liikenteen kulku radan yli sallitaan ja kohtaan tehdään hidastejärjestely aidoilla. 2017-2018 uusittu valo- ja äänivaroituslaitos pidetään toiminnassa.

RATO 9:n mukaan tasoristeys on varustettava puomilaitoksella, kun raiteen suurin nopeus on yli 80 km/h ja tien keskivuorokausiliikenne on yli 1000 ajoneuvoa.

Junien nopeusrajoitus on kohdassa 80 km/h. Tasoristeyksen ylittää nykyisin noin 283 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Risteyksessä ei ole lähelläkään liikennemäärää, jotta Väylävirasto rakentaisi puomilaitosta. Samalla perusteella puomilaitoksen kustannusten ottaminen kaupungin vastuulle on epätarkoituksenmukaista.

Tasoristeyksen poistosta aiheutuvat kustannukset yhteiskunnalle ovat vähäiset, sillä korvaavat yhteydet ovat jo olemassa.

Puolipuomilaitoksen kustannusarvio on Väyläviraston mukaan varovaisestikin arvioiden 100 000 - 200 000 euroa.

Tasoristeyksen poistamista vaati Liikennevirasto/Väylävirasto asemakaavan valmisteluvaiheessa. Kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa Väylävirasto totesi asemakaavamuutokseen tehdyn ratkaisun hyväksi.

Tasoristeys esitettiin suljettavaksi nähtävillä olleissa asemakaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa. Asemamakaavasta kirjoitettiin paikallisissa lehdissä ja tasoristeyksen sulkeminen nostettiin niissä näkyvästi esille.

Tasoristeyksen poistamista ei vastustettu yhdessäkään mielipiteessä, muistutuksessa tai lausunnossa. Myöskään valituksen laatijat eivät jättäneet palautetta.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle.

Savonlinnan kaupunki toteaa, että valituksenalainen päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, kaupunginvaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa, eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Valtuuston hyväksymä asemakaava on maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukainen. Kaavoitusmenettely ja vuorovaikutus on toteutettu maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen vaatimalla tavalla.

Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden johdosta valtuuston päätöstä tulisi muuttaa.

Edellä sekä kaava-aineistossa esitettyjen tosiseikkojen perusteella Savonlinnan kaupunki esittää pyydettyään lausuntonaan kohteliaimmin Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, että valitus hylätään ja kaupunginvaltuuston päätös pysytetään kokonaisuudessaan voimassa.

Savonlinnan kaupunginhallitus